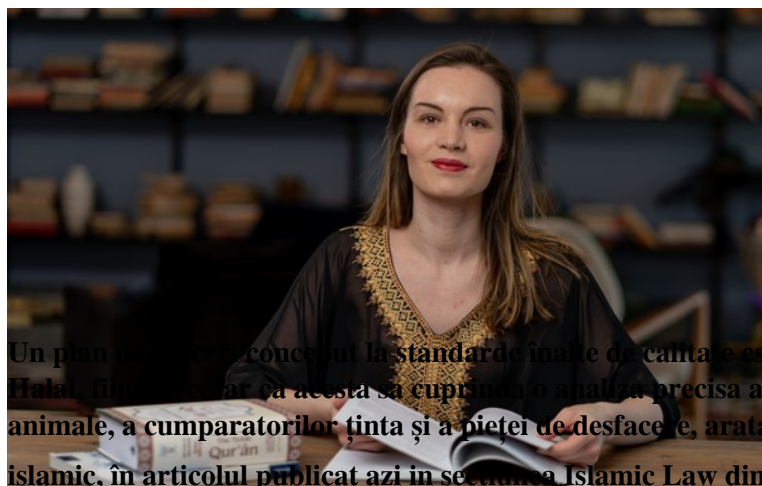

Cum poate fi dezvoltată o fermă ‘Halal’ în România, finanțată în primele faze pe modelul Musharakah Mutanaqisah și cum pot fi distribuite produsele acesteia în Emiratele Arabe. Recomandarile Casiane Dușa, avocat senior specializat în consultanța de business în România și Orientul Mijlociu, partener de cursa lungă pentru cei care vor să se extindă pe piețele islamice

Un plan de afaceri conceput la standarde înalte de calitate este condiția sine-qua-non a operării unei ferme Halal, întrucât doar așa acesta să cuprindă o analiză precisă a locației, a surselor de aprovizionare cu animale, a cumparatorilor țintă și a piețelor de desfacere, arată Casiana Dușa, avocat senior certificat în drept islamic, în articolul publicat azi în secțiunea Islamic Law din *BizLawyer*.

Carnea certificată *Halal* oferă consumatorilor de religie musulmană garanția respectării principiilor religiei islamice pe care o practică. Mai mult decât atât, asigură un nivel crescut de siguranță a produsului, fiind considerată cea mai curată carne, datorită metodei de procesare, metoda care presupune anumite ritualuri religioase prin care animalul nu suferă în momentul sacrificiului, iar sângele din carcasa este eliminat în întregime pentru a putea servi o carne fără toxine. De asemenea, din punct de vedere economic, certificarea *Halal* oferă producătorilor acces pe piețele internaționale și implică creșterea afacerilor.

Casiana Dușa a fondat *Romanian Arab Investments House* și promovează în România principiile specifice investițiilor islamice, compatibile cu dreptul românesc, prin care mediul de afaceri poate atrage finanțări importante către proiecte locale de interes și accesa oportunitățile de expansiune a afacerilor în Orientul Mijlociu.

În timpul desfășurării activității sale în Dubai, ea a fost implicată într-un proiect de anvergură dezvoltat în România, axat pe sacrificarea rituală a animalelor în cadrul conceptului de lanț integrat de aprovizionare cu carne Halal “*from farm to fork*”, specializat în achiziționarea animalelor, procesarea și comercializarea carnii Halal vita, oaie, pasare (pui, rațe, găște și curcani), proiect conceput pentru a înființa două structuri, respectiv Ferma aprovizionată cu animale din România și proximitate, gazduite temporar (7-14 zile) înainte de sacrificare și Parcul industrial compus din abator, linii de procesare, ambalare, depozitare frigorifică și expediție. ”Conform planului de afaceri inițial, specialiștii estimau că noua structură va genera peste 350 de locuri de muncă, vizând atât persoane din comunitatea musulmană, cât și de alte religii. În ce privește valoarea investiției, aceasta se ridică la aproximativ 23 de milioane de euro, negocierile derulându-se cu potențiali parteneri finanțatori din Emiratele Arabe Unite, în jurul unei propuneri inspirată din principiile specifice *Musharakah*, fiind necesare atât fondurile investitorului, cât și expertiza acestuia în domeniu, respectiv participarea la management”, a explicat **Casiana Dușa**.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Ea spune ca cel mai eficient model de finanțare, mai ales în cazul proiectelor aflate la început, este *Musharakah Mutanaqisah*, înțeleasă ca *Parteneriat Degresiv*. În acest caz, fiecare partener va contribui la capital, iar pe masura ce afacerea va avea profit, investitorul se va retrage treptat (procedura de exit) prin vânzarea acțiunilor / părților sociale la prețul pieței. Cu alte cuvinte, debitorul își va recupera treptat dreptul de proprietate asupra acțiunilor / părților sociale, pâna ce finanțatorul își va pierde în totalitate drepturile.

În România, exista o serie de producatori de carne Halal ce și-au consolidat deja un renume în domeniu, Al Sydra și Prodincom S.A. fiind printre cele mai cunoscute.

Despre oportunitățile de dezvoltare la nivel internațional pentru fermierii români și creșterea potențialului economic al mediului de afaceri local, prin stimularea producătorilor de carne în vederea extinderii producției lor existente la Halal și deschiderea de noi piețe de desfacere prin creșterea exportului de carne catre piețe internaționale musulmane, în analiza publicata mai jos sub semnatura **Casianeii Dușa**.

Pilonii de care depinde succesul unei afaceri în domeniul fermelor și producției de carne Halal

Conform evidențelor Institutului Național de Statistica din 2022, populația musulmana din România deține o pondere de 0,4% din total numarului de locuitori la nivel național. Cu toate acestea, putem observa ca în ultimii ani, relațiile dintre România și țările arabe au început sa se dezvolte organic, unii dintre cei mai mari jucatori de pe piața emirateza fiind interesați de oportunitățile de investiții din țara noastra. Mai mult decât atât, putem constata ca interesul populației pentru carnea Halal a crescut simțitor în ultima perioada atât datorita beneficiilor pe care consumul acesteia le are pentru sanatate, cât și datorita avantajelor economice pe care le-ar putea genera creșterea exportului catre piețe cheie.

În acest context, dezvoltarea fermelor și producției de carne Halal are potențialul de a asigura României un loc privilegiat pe harta partenerilor de top ai Emiratelor Arabe Unite.

Succesul acestei afaceri depinde într-o mare masura de trei piloni principali, respectiv: know-how, network relevant și strategia potrivita.

Constatând necesitatea antreprenorilor de a primi consultanța specifica pentru un astfel de business și lipsa acesteia de pe piața, am creat infrastructura și network-ul necesare pentru a putea coordona o serie de componente cu importanța majora, care sa vina în întâmpinarea nevoilor producerilor, incluzând: plan de afaceri Sharia compliant, studii de piața și fezabilitate, asistența în negocierile și încheierea tranzacțiilor având ca obiect achiziții imobiliare (terenuri, hale de producție etc), analiza de compatibilitate între legea româna și legea emirateza, consultanța

juridica completa pe legislația româna și emirateza, finanțare de proiect, promovare locala și internaționala, consultanța specializata și consolidare canale de distribuție catre Emiratele Arabe Unite.

„Scopul primordial ce sta la baza **Romanian Arab Investments House** este acela de a conecta antreprenorii români și arabi din punct de vedere juridic și de business prin crearea unui limbaj comun multi-cultural și multi-jurisdicțional pentru identificarea intereselor comune, generarea de oportunități de dezvoltare în România și Orientul Mijlociu, precum și consolidarea unui mediu sustenabil româno-musulman. Cu toate ca relațiile de afaceri româno-arabe se pot derula și pe un mecanism convențional, este evident ca aplicarea principiilor specifice investițiilor islamice, compatibile cu dreptul românesc poate face diferența și poate ridica mediul de afaceri din România la next level prin atragerea de finanțari importante catre proiecte locale de interes și accelerarea oportunităților de expansiune a afacerilor în Orientul Mijlociu. Toate acestea nu ar fi posibile fara consolidarea componentei islamice.”

Citește și

→ [INTERVIU | Casiana Dușa, avocat cu practica în Dubai și specializare în „Islamic Law”, a înființat Romanian Arab Investments House pentru a sprijini comunitatea de business musulmana cu interese în România și antreprenorii români care doresc sa se extinda în Orient. ”Interacțiunea între mediul de afaceri, societate și principiile islamice stabilește premisele pentru o investiție durabila în orice jurisdicție”, spune absolventa de Drept care a aprofundat în Emirate principiile Sharia și mecanismele financiare islamice](#)

Beneficiile produselor de carne *Halal*

În primul rând, carnea certificata *Halal* ofera consumatorilor de religie musulmana garanția respectarii principiilor religiei islamice pe care o practica. Mai mult decât atât, asigura un nivel crescut de siguranța a produsului, fiind considerata cea mai curata carne, datorita metodei de procesare, metoda care presupune anumite ritualuri religioase prin care animalul nu sufera în momentul sacrificiului, iar sângele din carcasa este eliminat în întregime pentru a putea servi o carne fara toxine. De asemenea, din punct de vedere economic, certificarea *Halal* ofera producatorilor acces pe piețele internaționale și implicit creșterea afacerilor.

Mai mult, una dintre valorile intrinsece ale comerțului *Halal* este implicarea companiilor care aduc un impact pozitiv asupra societății. Este interesant de observat ca investițiile *Halal* chiar absorb componenta ESG, focusându-se într-un mod mult mai strict pe etica. Practic, investițiile *Halal* nu numai ca interzic investițiile care nu sunt benefice pentru societate, ci au și reguli privind tipurile de tranzacții pe care le permite.

Condiții de sacrificare

Procedura de sacrificare a animalului este complexa, iar printre cele mai importante criterii ce trebuie respectate se numara cerința ca persoana ce deruleaza operațiunea sa fie un musulman sanatos din punct de vedere mental și care cunoaște procedurile de sacrificare islamice, animalul trebuie sa fie în viața sau considerat a fi în viața la momentul sacrificării; Expresia „*Bismillah*” (în numele lui Allah) trebuie invocata cu voce tare și imediat înainte

de sacrificarea fiecarui animal; Dispozitivul de sacrificare (cuțitul) trebuie să fie ascuțit și nu trebuie ridicat de pe animal în timpul actului de sacrificare; Actul de sacrificare ar trebui să secționeze traheea, esofagul și arterele și venele principale ale regiunii gâtului.

Opiniile unor profesioniști care ocupa poziții de top în departamentele juridice ale unor companii importante, pe platforma www.in-houselegal.ro. Urmărește teme dezvoltate de avocați sau membri ai comunității *In-houseLegal* și propune subiecte.

Operarea unei ferme și internaționalizarea producătorilor de carne *Halal*

Un plan de afaceri conceput la standarde înalte de calitate este condiția sine-qua-non a operării unei ferme *Halal*, fiind necesar ca acesta să cuprindă o analiză precisă a locației, a surselor de aprovizionare cu animale, a cumparatorilor țintă și a pieței de desfacere.

În timpul desfășurării activității mele în Dubai, am fost implicată într-un proiect de anvergură dezvoltat în România, axat pe sacrificarea rituală a animalelor în cadrul conceptului de lanț integrat de aprovizionare cu carne *Halal* “*from farm to fork*”, specializat în achiziționarea animalelor, procesarea și comercializarea carnii *Halal* vita, oaie, pasare (pui, rațe, găște și curcani), proiect conceput pentru a înființa două structuri, respectiv Ferma aprovizionată cu animale din România și proximitate, gazduite temporar (7-14 zile) înainte de sacrificare și Parcul industrial compus din abator, linii de procesare, ambalare, depozitare frigorifică și expediere. Conform planului de afaceri inițial, specialiștii estimau că noua structură va genera peste 350 de locuri de muncă, vizând atât persoane din comunitatea musulmană, cât și de alte religii. În ce privește valoarea investiției, aceasta se ridică la aproximativ 23 de milioane de euro, negocierile derulându-se cu potențiali parteneri finanțatori din Emiratele Arabe Unite, în jurul unei propuneri inspirată din principiile specifice *Musharakah*, fiind necesare atât fondurile investitorului, cât și expertiza acestuia în domeniu, respectiv participarea la management.

Cel mai eficient model de finanțare, mai ales în cazul proiectelor aflate la început, este *Musharakah Mutanaqisah*, înțeleasă ca *Parteneriat Degresiv*. În acest caz, fiecare partener va contribui la capital, iar pe măsura ce afacerea va avea profit, investitorul se va retrage treptat (procedura de exit) prin vânzarea acțiunilor / părților sociale la prețul pieței. Cu alte cuvinte, debitorul își va recupera treptat dreptul de proprietate asupra acțiunilor / părților sociale, până ce finanțatorul își va pierde în totalitate drepturile.

În România, există o serie de producători de carne *Halal* ce și-au consolidat un renume în domeniu. Dintre aceștia, am intrat în legătură cu [Al Sydra](#), companie privată românească lider și furnizor principal al carnii *Halal*, situată în Sibiu. Activitatea sa a început în anul 2008, inițial fiind înființată pentru comercializarea echipamentelor agricole, dar mai târziu extinzându-și activitatea în domenii precum comercializarea cerealelor și furajelor, abatorizarea și exportarea carnii în condiții *Halal*. Activitatea principală este sacrificarea și tranșarea animalelor (ovine, caprine și bovine) în conformitate cu regulile islamice.

Exportarea carnii se face cu aeronave, pentru carnea refrigerată, sau containere maritime, pentru cea congelată la temperaturi controlate. Abatorizarea și exportarea carnii *Halal* a avut debutul în anul 2016 și a devenit principală activitate a firmei. În prezent societatea are un portofoliu mare de clienți către care exportă carne *Halal* din țări precum Emiratele Arabe Unite, Kuwait, Qatar, Bahrain, Iran și Iordania.

De asemenea, trecând către alta zonă a țării, menționăm societatea [Prodincom S.A.](#), unul dintre cei mai apreciați producători de carne din România, localizată în jud. Suceava. Aceasta deține certificare Halal și s-a dezvoltat pe trei mari segmente din sectorul său de activitate, fiind prezentă pe piața carniilor preparate și a semipreparatelor, pe piața produselor tranșate dar și în sectorul de abatorizare bovine și ovine. Producția de carne *Halal* a Prodincom S.A. este exportată masiv peste hotare în țări precum Kuweit, Suedia, Franța, Anglia și altele.

Cum poți să distribuie carne *Halal* în Emiratele Arabe Unite?

Conform ultimelor înregistrări în evidențele Statista, Brazilia este cel mai mare exportator de carne *Halal* din lume, urmat de India, Statele Unite, Rusia și Argentina. Pe de altă parte, conform evidențelor trendeconomy.com, Emiratele Arabe Unite au importat diverse tipuri de carne Halal de la Brazilia (72%), Arabia Saudita (6,91%), USA (5,6%), Oman (4,39%), Ucraina (3,7%), Franța (1,55%), Turcia (1,45%) ș.a.m.d.

Pentru a distribuie produse din carne *Halal* în Emiratele Arabe Unite, producătorii români trebuie fie să înființeze un birou local, fie să încheie un contract de agenție sau de distribuție cu o societate locală. Din punct de vedere legislativ, există diferențe majore între cele două tipuri de contracte.

Contractul de agenție este guvernat de Legea federală nr. 23 / 2022 care a abrogat Legea federală nr. 18 / 1981, noile prevederi fiind binevenite, urmărind să neutralizeze o critică ce era deseori adusă legii vechi, și anume aceea că era prea protectoare pentru agenții locali. Contractul trebuie înregistrat la Ministerul Economiei și poate fi denunțat unilateral de vânzător prin solicitarea radierii înregistrării din Registrul Agențiilor Comerciale, putând fi obligat să compenseze agentul sau chiar să plătească daune-interese, după caz. Pe de altă parte, noua lege permite companiilor internaționale, inclusiv acelor fără parteneri locali emiratezi, să deruleze activități de agenție comercială referitor la propriile produse fără a fi nevoie să numească un agent comercial în EAU.

În structura clasică, agentul acționează în numele vânzătorului și comercializează produse pe seama acestuia. În practică, fie agentul introduce cumpărătorii vânzătorului, fie stabilește un contract între vânzător și cumpărător, în schimbul unui comision. Vânzătorul are un anumit grad de control asupra activităților derulate de agent, dar poate fi ținut răspunzător pentru anumite activități ale acestuia, de aceea fiind recomandat să efectueze un training adecvat înainte de începerea oricărei colaborări.

Potrivit art. 7 din Legea federală nr. 23 / 2022, vânzătorul poate utiliza serviciile unui agent pentru EAU sau câte unui agent pentru fiecare emirat, cu condiția ca distribuția de marfuri și servicii care fac obiectul agenției comerciale să fie exclusivă în teritoriul menționat.

Contractul de distribuție este guvernat de Legea federală nr. 18 / 1993, cu modificările și completările ulterioare, referitor la tranzacțiile comerciale. În acest caz, distribuitorul cumpără produsele de la vânzător en-gros și le vinde pe cont propriu. Spre deosebire de contractul de agenție, vânzătorul investește mai puțin timp, dar are control minim asupra activităților derulate de distribuitor, care operează în nume propriu. Distribuitorul face strategia de marketing și stabilește prețul final, asumându-și totodată răspunderea pentru activitățile derulate.

Pentru efectuarea importului efectiv, sunt necesare o serie de documente clasice, incluzând fără a se limita la factura comercială de la firma exportatoare adresată importatorului, cu detalii despre cantitate, descrierea marfurilor și valoarea totală a fiecărui articol importat; certificat de origine, în care se menționează țara de origine și aprobat de Camera de Comerț din țara de origine; lista detaliată a pachetului; Permis de import; Factura de intrare / transport aerian; Certificat de sanătate care atestă aptitudinea produsului pentru consumul uman; Certificat Halal. Există o serie de entități în România care sunt autorizate să acorde certificarea *Halal*.

De asemenea, importatorul trebuie să dețină codul de import eliberat de Departamentul vamal al EAU, care permite importul și exportul de bunuri către mainland Dubai, precum și să înregistreze produsele la Dubai Municipality, care va emite un certificat necesar la momentul preluării transportului / coletului.

Pentru a introduce cu succes produsele pe piața emirateza, este foarte important ca vânzătorul / producătorul să cunoască piața prin participarea preliminară la târguri de profil și misiuni de business, după care să efectueze un due diligence adecvat înainte de intrarea în relații contractuale cu agenți și distribuitori locali, precum și să consulte un specialist în legislația locală care să îi protejeze interesele.

Citește și

[→ Relocarea unui business în Dubai, proiect explicat de Casiana Dușa, avocat senior specializat în consultanța de business în România și Orientul Mijlociu, certificată în drept islamic, și Olga Petz, managerul companiei Casa Concrete, care a pus Emiratele Arabe Unite pe harta expansiunii. Cum arată planul de intrare pe o piață nouă, care sunt elementele cheie și cum te poate ajuta consultantul bine ales](#)

[→ Cum poate fi accesată o investiție islamică ‘Halal’ în România și ce criterii trebuie îndeplinite de un proiect local pentru a fi ‘Shariah compliant’. Despre ‘Mudarabah’ și ‘Musharakah’, ca mecanisme de investiții și proiecte concrete în care a fost implicată, într-o discuție cu Casiana Dușa, avocat senior specializat în consultanța de business în România și Orientul Mijlociu](#)

[→ Cum poți achiziționa o proprietate în Dubai și ce trebuie să știi despre piața, randamente, riscuri și aspecte juridice specifice regiunii. Recomandarile Casianei Dușa, avocat senior certificat în drept islamic, specializat în consultanța de business în România și Orientul Mijlociu, referitoare la capitalizarea investiției, tranzacții, taxe și siguranța proiectelor](#)

Casiana Dușa, avocat cu recunoaștere internațională specializat în Islamic Law

Casiana Dușa este avocat senior specializat în consultanța de business în România și în Orientul Mijlociu, certificată în drept islamic, cu o experiență de peste 12 ani în proiecte vizând preponderent internaționalizarea afacerilor și investițiile străine în jurisdicțiile de competență, finanțări internaționale, tranzacții și dispute imobiliare, spețe corporative, comerț internațional și contracte de agenție/distribuție.

Recunoaștere internațională

Casiana face parte din grupul din experți intervievați de publicația londoneză Crescent Leaders care celebrează excelența în abordarea și promovarea investițiilor în lumea musulmană.

Experiența relevantă

- Dubai International Financial Center – Avocat asociat și consultant de business, drept emiratez și investiții străine;
- Romanian Arab Investments House – Fondator;
- Cristofor Vladu și Asociații – Colaborator senior, investiții străine și consultanța de business;
- Cabinet de avocat Dusa A. Casiana – Partener fondator;

- Universitatea Leiden – Pro-bono Mentor.

Organizații

- Dubai Chamber – Dubai Business Women Council,
- GIIIF – Forumul global de investiții islamice de impact.

Educație și formare

- LLM în Arbitraj comercial internațional – Universitatea din Stockholm;
- Diploma de licență – Facultatea de Drept, Universitatea din București.

Certificari

- Certificat în ICC Arbitration și INCOTERMS – ICC, Camera Internațională de Comerț;
- Certificat în Drept internațional privat – Academia de drept internațional de la Haga;
- Diploma în Islamic Finance – CIMA Dubai;
- Certificat în drept comercial islamic – CIMA Dubai;
- Certificat în drept contractual – Universitatea Harvard;
- Certificat în drept internațional – Universitatea din Leiden;
- Diploma Magna cum Laude în Business & Administration – British Academy.

Informații de contact

e-mail: casiana.dusa@islamicbusinessromania.com

[Intra pe LadyLawyer.ro și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocat din cele mai importante firme de pe piața locală](#)